

Egyestartalmu hetilap.

A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása: Pestvárosnál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek: Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai: A háromhasábos peitisor első hirdetésnél 4 kr., többszöri-
nél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.
Kiadóhivatal: Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

„Torontál”
1877-iki év folyamára.

Lapunk a jövő év folytán VI-ik évfolyamába lép. Ez alatt a t. olvasó közönségnek alkalma volt meggyőződhetni arról, hogy a lap keletkezésekor kiadott programunkhoz mennyire maradtunk hűvek. Azt hisszük, hogy az mindenki által tudva van, hogy egy vidéki lap nem arrogálhatja magának, hogy a világ, vagy legalább az ország eseményeire döntő befolyással bírjon. De igenis a vidéki sajtó arra van hivatva, hogy a fővárosi sajtót nehéz feladatában támogassa s annak segédkezet nyújtson a jó és hasznos reformok keresztülvételében; s a nehéz megoldatlan kérdéseknél pedig közreműködőleg egyenesse az utat és hordja össze ama mozaikszzerű anyagot, melynek összeillesztéséből keletkezik ama imponáló mű, mit közvéleménynek neveznek.

Ha ez irányban egy vidéki lap megtette kötelességét, akkor hasznára volt hazájának.

Mi a fentebb jelzett irányt követjük s azt követni fogjuk ezentúl is.

Sok csapás érte hazánkat, de különösen meggyőzt, hol az általános elszegényedés mindenki előtt ismeretes. A lefolyt hét sovány esztendőhöz ez év tavaszán a romboló árvíz is hozzá állott és segített tönkre tenni a szegény földművelő nép utolsó reménységét is.

Ily évek alatt meggyőztünk lapunk még is fennállott, és Isten segédelmével ma is fenn áll. Ez bizonyára csak azt mutatja, hogy a t. közönség elismeri e lap fennállásának szükségét; azért, ha a fentebb írt évek alatt áldozattal és némi önmegtartóztatással is, de azt fenntartani még is igyekezett.

Hogy mit rejt méhében a rejtélyes jövő, azt nem tudjuk; de történéjk bármí, jöjjön reánk szerencse vagy szerencsétlenség bennünket mindenkor helyünkön fognak találni, s mint eddig, úgy ez utánra is a szó hatalmával, az erkölcsi öntudat nemes fegyverével akarunk harcolni.

Lapunk a megyei közigazgatási bizottság közlönye; mint ilyen gyorsan közölheti a hozott végzéseket és rendeleteket. Ezekből a közönség gyors tájékozást nyerhet. A megye minden részéből bírnak levelezőkkel s így a kerületekben történt eseményekről a lap szintén közöl tudósításokat, de hogy ezt minél gyakrabban tehesük, felkérjük a községek t. jegyzőit, hogy bennünket az érdekesebb mozzanatokról mielőbb értesíteni sziveskedjenek.

Ezek elmondása után magunkat a t. közönség pártfogására ajánlván Tisztelettel maradtunk

Nagy-Becskerek, november 30-án.

Pleitz Fer. Pál, A „Torontál”
a „Torontál” kiadója. szerkesztője.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre 1 ft. 50 kr.

N.-Becskerek, decz. 28-án.

(Az év végén.)

Még néhány nap s egy év ismét az enyészete leend, s mi új szám alatt kezdjük meg régi történetünket!

Egy új év kezdődik s minden szív ujra elkezd reményelni, mintha az új esztendő nem ugyanazon téli éjjel kezdődne, melylyel a régi végződött, mintha új naptárunkkal változtatni lehetne a szívet, vagy kiszakítani multunknak szomorú jegyzékeit.

Szegény emberek! évekre osztjátok éltetek s napokra, órákra, mintha nem birva az egészséget, könnyíteni akarnátok terhetek.

Mint a szerencsétlen játékos, ki mindenét veszti, álltok újévetek elébe, el-

hát, mert hisz annyi veszteség után végre azt hiszitek, hogy nyernetek kell, azt gondoltjátok; hiszékeny hitelezőként engedtek új s új határidőt sorsotoknak, mely az ígért szerencsét eddig nem adta meg, s ha a kártya ismét vesztetekre fordult, s adós ismét csak ígért, ti tovább reméltek, mint annak előtte; hisz reményleni áldott örültsége nemeteknek, a gyengeség, mely éltetek bajainak elviselésére erőt ad.

De miként is tűnétek másképp e bajteli életet, e gépi forgást, melyben kerék kerékbe, fog fogba akad, s minden mozdít, mozdítatik s szenved és sért akaratlanul, állása szükségét követve; miként haladhatnátok e világban anélkül, hogy ne törődnetek mindennel, ami szorakoztat és mulattat, s legfeljebb a lefolyt évről azt tudjátok, hogy 365 napja volt, jött mint előde, s eltűnt, mint előde.

Tudjuk, hogy minden csak azért van, hogy elenyészszék.

Ez évben sokat éltünk keresztül, a csapások egész súlylával nehezédtek reánk és hazánkra. Tönkre verte a sors reményeinket ez évben azért, hogy az újban ismét felépítsük reményeink légvárát.

Most eredj hát 1876.

Légy üdvözölve 1877!

Nagy-Becskerek, deczember 28-án.

Torontálmege közigazgatási bizottságához a következő kérvény érkezett be: Torontálmege tek. közigazgatási bizottságához! Műveltség nélkül a nemzetek és államok felvirágzása lehetetlen — és a tudomány hatalom. Ez igazságból kiindulva mi alulírott n.-kikindai szülők és polgárok, bátorodunk Torontálmege tek. közigazgatási bizottságához, mint amelynek ótalmarra jelenleg művelődési érdekeink bizák, a következő kérelmet intézni: Nagy-Kikinda 20.000 lakossal bíró mezővárosnak a népiskolákon kívül még csak egyetlen, nyilvánossági joggal felruházott magánrealtanodája van. Ennek tulajdonosa már hét év óta minden kötelhetőt megtett, hogy intézetét az állami követelményeknek megfelelő lára állítsa és fenntartására is anyagi áldozatot hozott. Most a reáltanoda tulajdonosa azt tudatá velünk, hogy az intézetnek csekély

tanpénzbevételével szemközt nagy költségei lévén, kénytelen azt bezárni, hacsak neki az 1876-ik évre kellő anyagi segély nem nyújtatik. — Mig Nagy-Kikindán igényeinknek megfelelő más, magasb tanintézet nem állítatik, súlyt fektetünk arra, hogy a magán-realtanoda, melynek működésével eddig megelégedtünk, fentartassék. — E tanintézet létezését lehetővé teendő, már 1876. márciusban irásbelileg kérelmeztük a volt kerületi képviselőnél, hogy a n.-kikindai reáltanoda fentartására rendelt és lekötött reáltanodai alapból, annak 2500 forintnyi évi segélypótlék adassék. A kerületi képviselő testület 1876. márcz. 16-án tartott ülésében engedélyezte is a kért segélyt s abból a folyó másodikfél-évre 1200 főt az intézetnek utalványozott. — Hogy az iskola-felosztás fenyegető esélyének elejét vegyük, alulírottak sürögősen kérjük a tek. közig. bizottságot, hogy haladéktalanul intézkedni méltóztassék, nehogy a n.-kikindai magán-realtanoda bezárása bekövetkezzék. — Nagy-Kikindán, 1876. decz. 20-án. (Következik mintegy 300 aláírás.)

A bankügyhez. Az osztrák nemzeti bank közlönye, a „Tresor”, nyíltan kimondja, hogy inkább beleegyezik a külön magyar állami bank felállításába mint abba, hogy a tervezett dualisztikus bank — melyet hibásan mond állami banknak — életbe léptetessék. Ha ezt komolyan mondja, s ha nemcsak az osztrák bankkörökben is így vélekednének, akkor meglehet, könnyebb lesz a bankkérdés megoldása, mint az előzmények után várni lehet. Mert hogy egy magyar állami bank felállítására a szükséges eszközöket mindenkor meg lehet szerezni, azt nem fogja kétségbe vonni maga a „Tresor” sem. — A „N. Allg. Ztg.”-nak Bécsből írják, hogy a Tisza-kormány a bankkérdésben elfoglalt álláspontjával áll és bukik, de azért még van remény a kérdés bekés megoldására. Amit a bécsi levelező olyanformán képzel magának, hogy végre is Magyarország fog engedni, dacára a Tisza-kormány mostani szilárdágának.

A felső bírósági személyzet szaporítása s a ház elé terjesztendő novellaris törvényjavaslat szerint a semmitlenséghez s a királyi táblához a rendelkezés alatti bírói létszámból tizenkét segédelőadó fog kinevezetnek, kik ideiglenes minőségben csekélyebb fizetési pótlékkal fogják teljesíteni tisztjuket. Valószínű, hogy e czímen a törvényhozástól póthított is fog kérni az igazságügyminister.

A vadászati fegyveradó szigorúbb ellenőrzése tárgyában intézkedésekre készül a pénzügyministerium. Nevezetesen a fegyvertartási engedélyek úrlapjait évenként más-más

TÁRCSA

A titokteljes barlang.

(Hawthorne Nathanieltól.)
(Angolból.)

Két titokteljes alak találkozott egymással. Oly helyen jöttek össze, a hol senki meg nem lephette őket. Egyikük fiatal, szép nő volt; megjelenése magán hordá a nőiség minden báját, de alakja oly gyenge s törékeny volt, hogy az embert önkénytelenül azon sejtélem fogta el, hogy alig bírja elviselni már e földi életet. A másik hajlott koru, szegényesen öltözött, kiszáradt asszony volt, kinek csak pár lépésnyi útja van már a sír felé.

Három kicsiny domb emelkedett e helyen, három szögben zárva be egy meglehetősen tágas területet. Magas fenyőfák emelkedtek fel e dombok lejtőin; a bezárt völgyet az oktoberi nap hervasztotta virágok díszíték.

Korhadtt fatörzsek, melyeket befutott a repkény és moh, heverték szerteszét. E fatörzsek egyike tágas, sötét barlang előtt fekk; a barlangból zajló patakocská foly ki a mezőre.

A néprege azt mesélte, hogy a barlangban gonosz szellemek tanyáztak hajdan, melyek éjféltájban, vagy szürkületkor összegyűltek a barlang nyílása előtt s a folyó partjain tartották titokzatos tanácskozásukat.

Az őszi nap halvány sugarai játszottak még a dombok csucsán; a völgyben sűrű sötétség kezdett már leszállani.

— Itt vagyok; megjelentem találcára, mondá a jósnő. Mondd csak hamar, mit kívánsz tőlem tudni, mert legfőbb egy órát időzhetünk e helyen.

A fiatal nő vonásai egy percze felderültek; mintha halotti lámpa vetette volna arcára bus sugarait. Reszketett egész testében; a patak egyik oldalán lenyúló feneketlen mélység felé irányzta szemeit, mintha egy rémes elhatározás vonná oda lépteit.

— Idegen vagyok, mondá az öreg asszony. Te jól tudod. Nem mondom meg honnan jöved. Nem is szükséges ezt tudnod. Elhagytam azokat, kikhez sorsom fűzött s kiktől örökre elváltam. Szívemet borzasztó súly nyomja s megakarnám töled tudni, hogyan folyik életök.

— Ki mondhatná meg ezen elhagyatott helyen, mi történik a világ másik részén, szolt a jósnő s elesen vizsgálta a fiatal nő arcvonásait. Emberi ajk nem képes felelni kérdésedre. De ha van elég bátorságod, még mielőtt a nap elhagyná a dombok tetjét, kívánatod teljesítve lesz.

— Még ha meg kellene halnom is, engedelmeskedném neked, mondá a fiatal nő s hangját a kétségbeesés remegteté.

A jósnő leült a száraz törzsre: visszahajta a fejét takaró leplel. A szél ujjongva játszott gyér fűrtjeivel. Magához szoltá a fiatal nő.

— Térdejl le előttem s hajtsd fejedet térdeimre.

A fiatal nő habozott; de győzött benne a kíváncsiság s engedelmekedett. Lehajta fejét az öreg asszony térdére; ruhája uszályával a patak hajjai játszottak.

A jósnő betakarta ruhájával a fiatal asszony fejét.

A fiatal nő szörnyű szokat hallott a légben hangzani s borzalomtól reszketve törekedett felemelkedni.

— Bocsáss! Kiáltá. Futok, a merre lát szemem, hogy elrejtsem magamat szemök elől. De egy borzasztó gondolat villant át agyán. Lehajta ismét fejét s halál-halvány arcát eltakarta a jósnő ruháiba.

Ugy tetszett előtte, mintha ama hangok, melyeket gyermekéke óta jól ismert, melyek fülebe hangzottak életének változékony utain, folyton belevegynének a jósnő kiáltásába.

E hangok mint határozottabbakká lettek, anélkül, hogy azok feléje közeledtek volna. Ugy tetszett előtte, mintha a hangokat nem is hallaná, hanem kísérteties fény által megvilágított könyvből olvasná ki a szavakat. A jósnő elhallgatott. Az ismeretlen nő két ember szavát hallotta. Egy öreg férfi volt és egy öreg nő. A

hangokat, melyek fülehez hatoltak, nem a szabadban hordá a szél. Ugy rémlett előtte, mintha szobában lenne, s a falak viszhangoznák a beszédet. Hallotta, mint verdesi a szél az ablakot. Tisztán kivehette az óra szabályos ketyegését; a kandallóban pattogott a tűz. — Minden valóságga változatá szeme előtt e látománny.

A két öreg elhagyatva, néma keservben ült a pusztá szobában. A férfi vonásai kétségbeesést árultak el; a nő szemei a fájdalom könyeitől voltak nedvesek.

Mily bánatosok voltak a szavak, melyeket időnként egymással váltottak.

Egy tévelygő, szép leányról beszéltek, kiről nem tudták, hol bolyong. Nem hagyott hátra semmit, csak a szegyet és a fájdalmat öreg szüleinek. — Ezek fogják őket a sirba kisérni a szerető leány helyett.

A két öreg valami nagy szerencsétlenségről beszélt, mely nem rége érte őket; de szavai elveszték a száraz levelek zörgésében, melyeket ide s tova hánt a hűvös őszi szél.

— Az öregek búban töltik éltök végnapjait, mondá a jósnő.

— Hallottátok őket te is? kiáltott fel kétségbeesve a fiatal ismeretlen.

— Igen de még mást is fogunk hallani. Takard el arcodat.

És a jósnő ujra kezdé rémes idézését, mely bizonyára nem az éghez volt intézve.

A jósnő elhallgatott s a fiatal ismeretlen fülét zajos lármá ütötte meg. Hallott lármás nevetést; átható kiáltásokat, majd szende asszonyi éneket. Vad nevetés szakította félbe e hangokat, melyeket sóhajok és zokogás váltának fel. A rémület, a fájdalom s a kitörő öröm és vigás hangjai hangzottak fel vegyest. Majd poharak zörgése hatott a légen át felé; fenyegető parancsszavak hangzottak. Korbács ütése, vad sikoltástól kísérve, szerelmi dal és temetési ének zajgott füle körül.

A fiatal nő összerendezte e hangok hallatán. Teste remegett, midőn hallá e rémes örömeinek kiáltásait. Vad szenvedélyek játszottak itt egymással, míg egyszerre halotti csend állott be.

Komoly, hajdan talán hatalmas és zeng-zetes szavakat hallott; majd lázas lépteket.

Egy orgia közepette volt. E férfiu társat keresett magának itt, kinek elmondja szívének fájdalmát kinek elmesélje nejkének hütlenségét, ki megszegte esküjét. Megtört szívvel beszélt elhagyott házáról. De panaszait lármá, zokogás és vad nevetés nyomták el, melyek pokoli zajjá váltak, míg végre lassan elcsendesültek s elveszték a három domb fenyvesei körül játszó szellőben.

A fiatal nő felemelte fejét; szemei a vén asszony tekintetével találkoztak.

— Igaz, mondá a fiatal ismeretlen, mintha magával beszélne, az öröm elnyomja a fájdalmat.

— Akarsz tudni még többet is? kérde tőle az öreg.

— Csak egyetlen egy hangot akarnék még hallani.

— Tedd tehát fejedre e leplel; az idő halad.

A nap még megvilágítá a dombok leg-tetejét; a völgyben azonban már teljes sötétség volt, mely mind magasabba emelkedett.

A borzalmas öreg asszony harmadszor kezdé az idézést.

Ekkor ünnepélyes csend után távoli harangszó hasítá át a levegőt. A harang hangjai tisztán gyászosan hangzottak a légen át. Halál-harang volt, mely valami régi toronyból gyászos újságot hirdetett, mely szolt a paloták és gunyhók lakóinak gyíránt, hirdetve az emberiség közös sorsát.

Lassan haladt a gyázkocsi. Egy gyermek koporsóját vitték a lovak. A pap imádkozott nagy könyvből, melynek lapjait a szél mozgatta. A tömeg átkokat szórt a lány emlékére, ki elhagyta öreg szüleit, a feleségre, ki megcsalta férjét, a beestelen anyára, ki meghalni hagyta gyermekét.

A gyászos menet eltűnt, mint lengő köd. A szél még mindig játszott a jósnő fűrtjeivel. s a fenyők lombjaival; de az öreg jósnő hiába keltegeté a térdein összeroskadt ismeretlen. Halva volt.

P. N.

szinben fogja kiállítani, hogy a gyakran se irni, se olvasni nem tudó — közönségi közegek már a szinről megkülönböztethetők, vajon az engedély azon évre szól-e, melyben a fegyver használata történik.

Társas életünk és casinónk.

II.

Kemény fába vágná fejszédjét az, aki másnak egyéni izlését és kedvét pórázra akarná kötni: töltsé kiki idejét aszerint, amit vágya vonzza. Chacun à son gout.

Mihelyt azonban valaki egyeletnek, társulatnak lesz tagjává és ez egyelet alapszabályaiban, talán az egyéni hajlamnak nem igen kedves célokat tűz is maga elé: némi, legalább erkölcsi kényszer hárul a tagra, hogy azoknak hódoljon.

Példával illusztrálom a dolgot. Tegyük föl: X-nek legkedveltebb szórakozása a kártyajáték. A casino azonban, melynek X. tagja, műkedvelői előadásokat rendez, teszem azt, valamely jótékony vagy művelődési célra; noha X. nem barátja az efélének, erkölcsi kényszer nyomása alatt, mintegy becsületből is adakozik. Az egyeletnek nem kell több, mert célját így is eléri: művelődési, vagy jótékonyági törekvést mozdit elő.

A legszebb társadalmi erények közé tartozik a jótékonykodás, az adakozás. — Gyűjtőjeit nem tesszük annyi sikerrel valaki elé, mint ha fölolvásokat, zeneestélyeket, műkedvelői előadásokat rendezünk a kitűzött jótékonykodás firmája alatt. Az emberi hiúság a tanuja, hogy szivesebben adakozunk ott, ahol legalább látni és láttatni lehet.

Ezt akarnók mi elérni abéli indítványunkkal, hogy: vegye föl casinótársulatunk a programjába népszerű tudományos, vagy mulattató fölolvások, továbbá ének- és zeneestélyek és műkedvelői szini előadások rendezését.

Nemzetünknek vannak momentuózus öröm- és gyásznapjai; napok, melyeken minden jóra való honpolgártól joggal elvárható, hogy egy-egy órára legalább, osztagozzék nemzetének örömeiben, bújában.

Kinek a keble nem hangul hazafias buzgalomra például egy Deáknek halála évfordulóján; egy ápril 8-án, melyet a Széchenyi-requiem hazánk naptárában a kegyelet ünnepevé szentelt anyagi érdekeink lángszavú predikátora iránt: ki nem érez magában örömet országunk évezredes fenállása emlékének; ki nem gondol szívesen meggyünk nagy szülőltjére, Révayra, nyelvünk nagy reformátorára??

Ily ünnepélyek rendezésével a casino, mint megyénk székvaróságának társas köre önmagát tisztelné meg egyrészt; másfelől pedig kiemelkedni profán magatartásából és társulati kifejezés adna a csupán egyesek szívében nyilvánuló hazafias érzületnek.

Higyük el, Délmagyarország egyik legszebb városában, nagyon, de nagyon szükségünk van arra, hogy ily nemzetes ünnepek állandósításával, társadalmilag is szerezzünk érvényt állami összetartozásunknak.

Casinónknak a köznapiság közönyéből való kiemelkedése révén, elvárjuk tehát tőle, hogy tagjainak pietása a jelzett irányu emléknapok rendezését céljai közé vegye föl.

„Miscere utile dulci”. — ez legyen casinónknak jelzava: Egyesítsük a hasznost az élvezettel.

Mi lehet pedig élvezetesebb, mint a művelt társalkodás? Mi által válik a társalkodás műveltebbé, mint a nőknek az egyleti életbe vonása által?

Ne rettenjen senki vissza. Nem akarom megpendíteni — bármennyire híve vagyok is részben a nők egyenjogúsításá védőjének: Stuart Millnek — nem akarom azt indítványozni, hogy nők is vétessenek föl a casino tagjaiul; hogy talán ők is szavaznak s korteskedjenek.

Ily amerikai eszmére nem vetemedem; mert érzésem mégis azt tartom: „Mulier in ecclesia taceat.”

Mindazáltal kívánatos, hogy a nő tovább nézzen egy kissé költőtűjénél s ne csupán zongora-billegetéssel üsse agyon az időt, hanem vegyen részt a közéletben. Vegyen részt azzal, hogy pletykák cséplése és a városi „chronique scandaleuse” hollywoodja helyett,

érdeklődés keljen benne a közügyek, az irodalmi, társaséleti mozgalmak iránt.

Ezt pedig csak úgy érjük el, ha a nőknek is bemenetet szerzünk egyeletinkbe: társas estélyeket rendezünk; meghívjuk a fölolvásokhoz, emlékműnepekhez.

Talán kivihetetlen ez? Csak hazánk közelmúltjába pillantsunk vissza? A 60-as évek elején, nemzeti újralföltámadásunk hajnalán, nem vettek-e részt asszonyaink is honleányi hévvel mozgalmainkban? — Vagy tán nem volt ez egyéb, mint egy gyufa-villó pillanatnyi föllobbanása? —

Legyünk jobb véleményűek a nőkről. Alkalom híján nagyon természetes, hogy — tisztelet a számos kivételnek! — elhanyagoltságukban kénytelenek nem tenni egyebet, mint pletykát fanni a megszólás rokkáján, vagy — ami még rosszabb — Penelopévé válni a kóborló Odyszeus mellett. —ss—

Belgrád, december 24-én.

Képzelm, hogy mennyire meglepte őnt az itt végbement esemény híre. Az egészben az a legszebb, hogy az itteni politikások oly színben akarták feltüntetni a „Maros” esetét, mely tulajdonképen szót sem érdemel, minden a várbán lévő őt, ki a monitorra reá lölt, tettét részeg állapotában követte el. Az illetőt már erre be is tanították, mert most már az őt maga is azt mondja, hogy nem volt beszámítható állapotban, mert társai mielőtt őt állomását elfoglalta volna, jól tartották pálinkával. S több ehhez, hasonló bodorságot lehet az utcákon hallani; persze ezt magok a szerbek sem hiszik.

Itt a háború folytatásáról nem akar a lakosság semmit tudni. A kormány ellen épen erős nyilatkozatok lehet hallani; e nyilatkozatok még veszélyesebbé is válhatnak az illetőkre nézve.

Oroszország ellen az elkeseredés nagy, mert minden beállott bajért oroszországot okozzák csupán.

Ugy látszik az Orenovitsi dinasztia napjai itt meg vannak számitva. Milan ezt érzi is, mert erős kíséret nélkül, nem is mer megjelenni az utcán. Karagyorgyevisi pártja szemléletmestertől, s dolgoznak is érdekeiben erősen. Szegény szerbia, a belforradalmat nem fogja elkerülhetni. Ma adják meg a „Maros” elkövetett sértését a kívánt elégtétellel. —

Bécs, december 23-án.

Szerbia által elkövetett sértést, itt kormány körökben nem viszik oly nagyra, mint ahogy azt a sajtó felmutatta. Szerbiát itt rakoncátlan gyermeknek tekintik, kivél nem méltó, hogy komolyan bánjanak el. Azt hiszik, hogy elég ha a rakoncátlan tudatlan gyermeket megvirgacsolják.

Oroszországgal most sincsenek tisztába. Vannak kik vele, de a többség inkább ellene szeretné küldeni hadseregünket.

Andrássy ha itt időzik, annyira el van halmozva a nagykövetség látogatásai által, hogy sokszor még ebédhez sem juthat. Ő még mindig hisz a keleti ügy békés elintézésében. Majd elvállik! —

Pénzügyminiszeri rendelet.

A m. kir. pénzügyminiszter, — mint a hivatalos lap közli — a következő körrendeletet intézte valamennyi m. k. pénzügyigazgatóságokhoz, kir. adófelügyelőkhöz, adóhivatalhoz és a zágrabi országos kir. pénzügyigazgatóságokhoz, a takarékpénztáraknál a betétek után fizetett kamatok megadóztatását illetőleg.

Több oldalról hozzám érkezett fölterjesztésekben arról értesültem, hogy a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adójáról szóló 1875. évi XXIV. t. cz. 4. §-a szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandó, illetőleg a nyers jövedelemből levonandó száma tételeknek, különösen a takarékpénztárak megadóztatásánál való tekintetbe vétele körül az illető adókövető bizottságok eltérő nézeteknek hódolnak és ebből folyólag határozataik hozatalánál egymástól különböző eljárást követnek.

Nevezetesen némely adókövető bizottságok a takarékpénztáraknál takarékkönyvecskére elhelyezett betétek kamatait az üzleti költségekhez hozzá számítják és a nyers jövedelemből levonják az adóalapot az ezen kamatok levonása után fennmaradt adóköteles számlatételek összege után állapítják meg; más adókövető bizottságok ellenben nem látván a takarékpénztárak részéről a betétek után fizetett kamatok meg- vagy meg nem adóztatásának kérdését az idézett törvényben elég világosan megoldva, és különösen arra tekintetvel, hogy a törvény 4. §-ának 1. egész 10-ik pontja alatt a takarékpénztárak által a betétek után fizetett kamatok sehol sem fordulnak elő, holott épen ezen pontok valamelyikében lett volna helye azoknak a nyers jövedelemből levonandó tételek közé sorozni, ha a törvényhozás az ily kamatok adómentességét czélozta és elrendelendőknek találta volna mint azt például az előlevezési és öngépelző egyleteknek bizonyos kategóriájára nézve ugyanazon §. 10-ik pontjában el is rendelte — a betétek után fizetett kamatok a nyers jövedelemből levonhatók nem találják és azokat megadóztatni határozták.

Hogy a törvény szabványainak ilyen különböző és egymással ellentétben álló értelmezése és alkalmazása jövőre megszüntetessék és az egész országban miközött adókövető, valamint a második fokban határozni hivatott egyenes adó felszámolási bizottságok egyöntetű és összhangzó eljárása biztosítsassék: tudomás és alkalmazkodás végett szükségesnek találom a következőket kijelenteni.

Miután a takarékpénztárak minden kétségen kívül a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek, illetőleg az ezek alatt általánosan értett részvénytársulatok sorába tartoznak s ennélfogva azokról a törvényben külön rendelkezni teljesen fölösleges és szükségtelen lett volna; miután ennélfogva a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igazgatási és üzleti költségekhez számítandók, illetőleg a nyers jövedelemből levonandók azon üzleti kamatok is, melyeket a vállalat (a második pont alatt említett) előbbeségi kötvényektől független beszerzett s üzletbe befektetett idegen tőkék után fizet, a takarékpénztárakra is kiterjedt és ottan az ezek által a betétközvetítő kamatok is értetnek; miután végre a törvény 4-ik §-ának 3-ik pontja alatt foglalt azon teljesen világos érthető intézkedés, mely szerint az igaz

tőke dotálás után a részvényeseknek mint osztalék kijár.

Statistikai összeállítások e tekintetben nem léteznek legalább közkezen nem forognak, mindazonáltal meghadástól nem igen félünk, ha azt merjük állítani, hogy egynehány országban sporadice elszórt régiebb intézet kivételével, a többi újabb keletkezési hazai pénzügyi intézet évi osztalékának átlaga az utolsó időben 6-8%-nál magasabbra nem rugatható és például felhozok 3 nagy-beckereki pénzügyintézetet, melyek ketteje 6-6%-ot, harmadika pedig 7 1/2 %-ot fizetett osztalék gyanánt az elmúlt 1875-ik évre az illető részvényeseknek, aránylag nagy forgalom és 10-12% leszámítási és költségek mellett.

Az előhozottakból könnyen kivonható: hogy a kamat maximum törvény vagy rendelet utáni meghatározása, illetőleg minden ez irányban megszorítás czéljával, mert kijátszható és czelszerűtlen, demoralizáló meg felette káros általánosan; — hogy mindezen és hasonló intézkedések, az amugy is a közvélemény eber figyelme által ellenőrizett és e tekintetbeni tulkapasoktól visszatartott nyilvános pénzügyintézetekre semmivel sem indokolható kiterjesztése és a szorosan véve direct kölcsönökön túl, még a váltoleszámítási, zálogkölcsön és egyáltalánban a kereskedelmi meg adásvevési üzletekre alkalmazása nem csak káros volna, de vészessé válhatnék; — végül, hogy ha mindezek mellett, a tényleges viszonyokat egészen tekinteten kívül hagyva, a kamatmaximum 8%-ra tételnek, akkor, ha a közönség furlangos és találcsony esze valami könnyű törvénykijátszástól nem találja, ezen intézkedés által; számos vidéki pénzügyintézet a feloszlás és liquidálásra szorítottak, egyáltalában pedig a közhitel és közforgalom terén, ki nem számítható következményre, de mindenesetre rontó, nagy károkat okoztatnának.

Mindebből az következik, hogy a ministerium és az országgyűlés képviselőháza nagyon udvösen és legjobban cselekednek, amaz ha az úgynevezett „uzsoratörvényjavaslatot“ egészen visszavenné, meze pedig a tárgyalás elhatározott elnapolását végleges elejtéssel cserélné fel, — de a mennyiben magát erre rá nem szánhatná és sajnalatra az előtelt praocupaációjából ki nem bontakozhatnék, a tervelt rendszabályokat csakis a szorosan vett kölcsön-üzletekre alkalmazná és a nyilvános pénzügyintézetekre azokat ki nem terjesztené, a kamatmaximumot azonban legalább 10-12%-ra szabná. Mert a közvélemény, melyre a rendszabály védőnek hivatozni tetszik, általuk meg nem értelt, és világosan és hangosan ezt kívánja: Videant consules.

A községi jegyzők teendőiről.

Az 1876. évi XV. törvényczikk 39. §-a a községi jegyzők teendőit megjelöli, mint például az adótárgyak összeírása, az adókövetés, az adóbehajtás illetőleg zálogolás és szükség esetén a végrehajtás, a mit szakértő és irastudó előjárók hiányában ugy is neki kell teljesíteni, most már nem említett a többi teendőket, az adóbehajtásnál maradok; az adó községeinkben legtöbb esetben csakis kényszeren uton hajtható be, a jegyző tehát, különösen az ősi hónapokban csak ez egy ügygel tökéletesen el lévén foglalva, a többi irodai teendőket, mint a kézbesítéseket, mely a jegyző idejét leginkább igénybe veszi, továbbá az árva-, szegény- és egészségügyek kezelését ki teljesíti, habár az idézett törvényczikk elrendeli, hogy halasztást nem szenvedő esetekben a munka kellő időbeni bevégezhetése czéljából a szolgabíró a jegyzők mellé elégséges munkaeerőt rendel; ez igen szép és kivihető — papírosan, de tényleg, hogy eredményre vezethetne azt tagadom, mert a jegyzők mellé, a szolgabíró meggyőződése után, ha szükségesnek találja, csak akkor alkalmazandó kiegészítő, ha a munka anyag rendkívüli felhalmozódott, a mi vagy a jegyző mulasztásából — ekkor sajátjából díjazandó, — vagy pedig bibáján kívüli tárgyhalmaz folytán ered, s akkor a község tartozik a segédet fizetni; ha pedig a jegyző éjjelét nappá téve, az év egyéb folyamán hátralékban nem lenne, — szükséges neki a segéd néhány hónapig az adótárgyak összeírása és adó követés tartama alatt, — mely munkálatok elkészítése bizonyos határidőhöz van kötve; kérdés, — hogy e rövid idő tartama, — nemcsak ahhoz értő és megbízható szakavatott, — de bármely csekély képességgel bíró egyének a legfőbb díjazás mellett is kaphatók lesznek-e, mert kinek folyton tartó — bár szerény — biztos állása van, az ugy hiszem pár havi jobb díjazásért nem fogja állását elhagyni, ha pedig ez rendkívülieg mégis megtörténne, ugy járnok vele, mint czigány a lovával, — akkor kellend őt elbocsátani, midőn annyira — mennyire a munkálatok szakágaiba valahogy beletörődött; ebből az következik, hogy az illetők ott a zöld asztal mellett állandó jegyzőségű állomások szervezéséről gondoskodjanak, mert hogy ez csak felülről kezdve érci: célt, annyival bizonyosabb, mint a mennyivel ez! a község — lásd a község orvosi állomások szervezését — ellenezni fogják. Lehet, még ekkor hibázni fog az illetőknel a szakértelem, de régi példabeszéd, hogy a gyakorlat legjobb tanítómester, példa reá egy nem rég elhunyt községi jegyző, ki cipészből a legértelmesebb, szakavatottabb és ügybuzgóbb jegyzők egyike lön; e szervezéssel el van érve az, hogy állandósítvák, s így megbízhatók és felelősségre vonhatók; ezen állomások által a községekre is alig rovatnék valamivel nagyobb teher, mert

eddig az állami pénztárakat illető végrehajtási és árverési költségek jövőben a községi pénztárakba folyván, ebből majdnem egészen fedezhető a jegyzőségűdi fizetés; továbbá ez állások szervezése által — elegendő lévén a munkaeerő — segítve leend nemcsak a jegyző és községben, hanem legelőkép a közigazgatási ügyek gyorsabb menetén is, sőt az államnak is előnyére válnék, mert ha a jegyző az 1876. évi XV. törvényczikkben reá ruházott teendőknek a törvény értelmében és az állam érdekében sikeresen akar megfelelni, ezt csak a közigazgatás egyéb ágai rovására teheti — és ellenkezőleg.

Az elősoroltakból valaki azt vélhetné, hogy talán a jegyzők érdekében szóllaltam fel; ezt tettem, mert más nem tevő, az állam, a közigazgatás és a közönség érdekében.

„Tem. L.“

HETI SZEMLE.

Ha végig tekintünk a lapok hasábjain megjelent s egymással ellentétben álló hírekben. Azt kell hinnünk, hogy Európa a keleti kérdés gordiusi csomóját már keltő vágta, és pedig nem fegyverrel, mind azt mindenki várta, de a diplomácia eles szével.

Mi, ki a keleti kérdést keletkezése óta folytonosan figyelemmel kísértük — s őszinte megvallva azt kedvenc tanulmányunkká tettük — nem hittük, illetőleg nem tulajdonítottunk oly nagy fontosságot, az oroszok által hirdetett harci zajnak. Meglehet, hogy feltevéseinkben csalódunk, de komolyan megfontolva, oroszország zilizt népvizsnya a gát, — melyen hadserege anélkül át nem léphet, hogy a legbizonytalanabb hadjáratnak, ki ne tegye magát. I-ső Napoleon a haboru főkellékének a pénzt tekintette. Sándor czár, ugy látszik, szintén ez uton óhajt haladni akkor — amikor harci lármával és nagyobbara költött mozgósítással akarja a moszkoviták harci vágyát kielégíteni. A külföldi lapok hírei legalább szintén azt igazolják.

A déli orosz hadsereg főhadiszállásáról, Kisenevből jelentik, hogy mihelyt a konstantinápolyi értekezlet folyama egészen bizonyossá teszi a sikertelenséget — a miben ugyan már most sem kétkednek, — a főhadiszállás átétetik Cholimba s a hadsereg Skuljane mellett állap a Pruth folyón. — Január 10-dike táján a főhadiszállás Unghenibe költözik.

Miklós nagyherceg már több ezred kovácsot kíván, mert a török seregben hirszerint 20.000 lovas cserkesz van s ezen vad-harcosokkal csak a kozakok mérkőzhetnek. — Eddig azonban alig 8000 főre rug a Pruth mellett egybegyűlt kozák lovasság s a többi nagyon lassan érkezik. A kozakok ugyanis maguk kötelesek beszerezni fegyverzetüket, az utóbbi évek rosz természeti folytán pedig az egész kozák földön nagy a szegénység, s a fegyverforgásra kötelezettek nagyobb része kijelenté, hogy nem bírja a szükséges felszerelést beszerezni. Ez okból mai napig is igen kevés kozák-szakasz érkezett a táborba.

A nagy kardesortelés dacára tehát az orosz hadserevet, közelről megtekintve, nem oly nagyon féltelme.

Montenegro. A montenegróiakat igen lehangolta oroszország azon izenete, hogy a conferentia semminemű területi nagybővödést nem fog engedélyezni. Egyetlen egy hatalom képviselője nyilatkozott a mellett, hogy Montenegro megkapja Spizzai kikötőt, a többiek mind ellene vannak. Ennek folytán Nikita most hadi kárpótlást követel a portától; a haboru költségeit 985.000 frtra teszi, s valószínű, hogy noha lebeszélük róla, e számla kifizetését fogja kívánni. Oroszországból a napokban 140 ezer rubel, Angliából 9545 font sterling érkezett az inségesek segélyezésére. A pénzen lisztet és elelmi szert vásárolnak s minden kerületben rakított alakítanak, honnan a lakosság fejenként minden napra 1/6 font kenyereket kap.

Románia. Itt minden nap megtermi a maga politikai „kacsáját“. A kedvezőtlen hírek egymást kergetik. Pedig ha valaki figyelmesen körül néz ez államban; nem tulajdoníthat oly nagy fontosságot románianak, mind ezt a lapok hirdetni szokták.

Bukarestben, mint onnan írják, bizalommal néznek a conferentia elébe; csak egy zavarja meg a román politikuskok fejét párt-színezet nélkül, az, hogy a párisi alliance izraelite a konferenciához egy memorandumot intézett a román „zsidó kérdés“ megoldása tárgyában. Ez a románok kizárólag belügyi kérdésnek tekintik, s visszautasítanak ez ügyben bármely javaslatot vagy beavatkozást.

Egy oláh rópirat, mely Románia az 1876. értekezlet előtt* czimmet jelent meg, némi föltűnést okoz politikai körökben. Azt fejtegeti, hogy Románia az 1856-ki szerződés értelmében „föltétlenül semleges állam, s kell, hogy az maradjon.“ De ezen szerződés határozmányai nem eléggé világosak. — Románia lelkiismeretesen teljesíti ugyan a semlegességből folyó köteleességeket, de nem résztesül a semlegességből folyó jogokban. Magára van utalva s így nem lenne joga szövetségeseit szabadon választani. Nem köthet ugyan tamadó szövetségeket, de lételének biztosítása és semlegességének fenntartása végett van joga szövetségre lépni. A rópirat azután így folytatja: Törökországtól a Duna által elválasztva és sohasem tekintve az ottoman birodalom részének, Románia a souverainitás minden kellékével bír. Abban, hogy egykor az ottoman birodalom védelme alá helyezkedett, sohasem rejlett a saját souverainitásáról való lemondás. Sőt inkább Románianak a szerződések által, s

tekintve az általa kötött, s Európa által elismert és szentesített szerződéseket, joga van független létele. Az egyetlen kötelek, mely Törökországhoz fűzi, a tributum fizetése, az legkevésbé sem érinti souverainitását.

Ezekután a rópirat azt fejtegeti, hogy Európán van a sor, hogy Romániát „a kelet Belgiumává“ tegye.

Szerbia. Az osztrák magyar birodalom által követelt elégtétel a „Maros“ monitor megsértése miatt a mai napon megadatott és pedig: F. hó 23-án d. u. 3 órakor teljesíté Szerbia az osztrák-magyar lobogó ellen elkövetett utóbbi sérelmért a kívánt elégtételt. A vártéren lovassági s gyalogsági szakasok sorfalat képeztek. Milán fejedelem az egész ministerium s a többi katonai s polgári hatóságok a terén foglaltak helyet, s mellettük egy katonai zenekar. Ausztria-Magyarország lobogója unneplágyesen átvittetett a sorfal közt, a zenekar az osztrák néphymuszat hangoztatá, s 21 tisztelő gyűlvés történt. E közben a monitorok a Száván vonultak el, anélkül, hogy e tisztelő lövéseket viszonzották volna.

Egyik baj itt a másikat éri: ugyan is a külügyi helyzet feszültséghez járul itt a bel fejlődés iránti mélyreható aggodalom. A népességben rendkívül terjed az Obrenovics dynastia iránti ellenszenv, s a Karagyorgyevicsok előbb parányi pártja folyvást nagyobbodik s intensív működést folytat. Az eszélyesebbek igen örömet látnak az osztrák magyar okkupációt, mert az uralkodó fejtelenség mindinkább a forradalom felé hajlja az országot.

A többire nézve itt röviden állítjuk össze a politika fontosabb híreit. **Moltke** azt nyilatkozta ki, hogy az orosz-török háború nagy feladat Oroszországra nézve. Az 1828-ki eseményekre utal, hol a janicsárok tönkretették, a török flotta elpusztított és 40.000 török 120.000 orosznak mégis ellentállt. — Moltke azt mondja, hogy a közeli haboru hosszú és fáradságos lesz a katonákra nézve, a vezérekre pedig eredménytelen. — **A francia** lapok egy szerződést közöltek, mely Bulgária, Bosznia és Hercegovina megszállása iránt Ausztria, Magyarország és Oroszország közt tervezetett. Ezt a bécsi lapok kérdésessé tették. — **Chatamban** f. hó 12-én eredményteljes próbakísérletet tettek leggépekkkel. Ezek által az ellenséget éji időben föl lehet ismerni. — **Bécsben** a sz. á. tiszték f. hó 16-án szintén ajánlati levelek és utasításokkal láttattak el mozgósítás esetére. Ha ez elrendeltnék, minden varaköz nélkül 48 óra alatt az illető csapatjaiknál kell jelentkezniük. — **Bukarestben** elfogtak több török komet, kik megkísérlettek áruhában a laktanyába hatolni. B.

HIRHARANG.

*** Boldog új évet.** Ez évben lapunk utolszor jelenik meg. Azért el nem mulasztadjuk, hogy t. előfizetőinknek ez év végén boldog új évet ne kívánjunk. — Megelégedés honolon közöttök s ne legyen okok a panasza, szóval: teljesedjék 1877-ben minden óhajtasok. — Tegyük boldoggá családjaikat s ezekkel együtt pedig a hazát. Ezt szívünkkel kívánjuk.

*** Változó idő.** A szent karácsonyi ünnepek alatt folytonosan esett az eső. A rosz utak miatt a közlekedés minden irányban csak a legnagyobb bajjal eszközölhető. A gazdák sehogy sem szeretik ezt a lanyha időjárást, attól félnek, hogy majd a tavaszt fogja ismét a természet ellátni hidegelléleg fagygyal. A réti földek, melyekről az árviz csak augusztus havában részben ment el, most ez esőzések folytán ismét megtelek vízzel s e miatt tavaszkor ismét használhatatlanokká válnak.

*** Időjárásunk.** Irigy volt irántunk az ég, nem engedett „fehér karácsonyt.“ Azonban a bibliai módon megeredett égnek csatornái bőven részleltetek az eső áldásában. Végrehalálára mégis megemerbelle magát az idő és csontlalt fagyott 26-án a sár; ma pedig már hó borítja a földet s ha meteorológiai ismeretünk nem csal, néhány nap mulva vigan csörömpölhet a számba fogott lovak csegettyűje. Igy köszöntsön be azután az új év is, hozva mindenkinek azt amire szüksége van s távol tartva azt, akire nincs szükségünk: a haboru apokalypszi örögdőt!

*** Szives kérelem.** Előfizetési felhívásunkat szives bizodalommal ajánljuk e helyütt is a t. olvasó közönség becesis figyelmébe. Az előfizetési felhívásban feltüntetett, irányunkat s a t. közönség pártfogásától függ, hogy elejétől fogva hangoztatott eszméink, meggyénk társadalmi és közeleti szempontjából elősegítésenek s valósítassanak.

*** Ezt is jó tudni.** Ma Bánlakról egy levelet kaptunk. E levelek nyolcz napra volt szüksége, hogy kezeinkhez juthasson.

*** Bizony szegényedünk.** Ez előtt már ilyenkor arról beszélgettek szépeink városunkban, hogy „hány balba megyünk és hogy öltözünk.“ Most ha eziránt kérdés intéztetik hozzájuk, majd nem sirva panaszolják, „hogy a papa az idő hallani sem akar a bárlól.“ (Na talán akkor még is elvinné leányát, ha bizonyosan tudná, hogy a bál után a várt kurtá majd megjelenik. Szerk.) Ez is csak azt mutatja, hogy sehogy sincs rendén a szénánk. A nöegyleti bál ez idő is meg fog tartatni és pedig január 20-án. Valjon nem volna jobb bál helyett csak olyan házimulatság felét rendezni. Részint azért, hogy az egyletnek sem volna annyi kiadása más részt úrhölgyeink is egészen háziáson öltözve jelenhetnének meg.

*** Pályázat kihirdetése.** Temesmegye alispáni hivatala már közhírré tette a községi

orvosok tárgyában a pályázatot. Mi majd azt nyerjük késedelmezésünkkel, hogy majd oly orvosokkal fog kelleni megelegednünk, a mi majd számunkra felmarad. — Kérjük a pályázat mielőbbi közzétételét.

*** Kinevezések.** Dworzák Zsigmond, a zombori kir. törvényszéknél telekkönyvvezetőségét, a módosi kir. járásbíróshoz telekkönyvvezetővé nevezetett ki. — Ifj. Stassik Ferencz, jogt. köz- és váltóügyvetel, megyei főispánunk ő méltósága tiszteletbeli alügyesszé nevezte ki.

*** Uj intézkedés.** Az egyéves önkénytesekre nézve a közös hadügyministerium újabban némi változtatásokat léptetett elbe. A hivatalos rendelet értelmében többeket tiszti minőségben be akar vonni a számviteli ágazatba; pályázatot hirdetett azon önkéntesek számára, kik Bécsben a katonai számviteli tanfolyammal tartalékos számvívő hadnagyokká képeztetnének ki. A katonai tanodák tárgyában új utasítást bocsátott ki, mely az egyéves önkénytesek számára nyitott tisztképző tanfolyamok tananyagát is módosítja. Ez új utasítás kapcsán hirszerint a Budapesteni szolgáló összes egyéves önkényteseket két tiszti tanodába fogják beosztani: e tiszti iskolák a Károly laktanyában és az üllői-úti laktanyában rendeztetnének be.

*** Uj utasítás lép 1877-ik évi január 1-jével élethe** a honvéd altiszti szolgálati jutalomdíj elnyerése, élvezete és kiszolgáltatása iránt. Azon számvívő őrmesterek, kik jelenleg a 40 krajczárnyi napi-pótdíj élvezték, ezen pótdíj élvezetében mindaddig megmaradnak, mig az elvállalt tetteles szolgálati kötelezettségük lejár; magától értetik azonban, hogy ezen 40 krajczárnyi napi-pótdíj a már meghatározott altiszti szolgálati jutalomdíjas helyekre számít.

*** Látszik hogy pártolják.** A jelesen szerkesztett „Pozsonyvidéki lap.“ újtól kezdve mint napilap fog megjelenni. E lapot t. barátunk Vutkovich Sándor állapította s azt hisszük hogy az átalakulásnál az érdem országlánczra szintén őt illeti. (Mi csak annyira vihetnők hogy hetenként kétszer jelenhetnének meg.) (Szerk.)

*** Figyelemre méltó.** A honvédtisztek ajánlott levelekkel s utasítással vannak ellátva az esetleges mozgósítás alkalmára. Gyakran konferentiára hivatnak meg a zászlóaljokhoz, hol legtöbbnyire felsőbb rendelték osztatnak ki a felszerelés és mihez tartására nézve.

*** A takarékpénztáraknál a betétek után** fizetett kamatok megadóztatása ügyében a pénzügyministerium rendeletet intézett valamennyi pénzügyigazgatósághoz, melyben kijelenti, hogy azt az eljárás, mely szerint némely adókövető bizottságok a takarékpénztárak részéről a takarékpénztári betétek után fizetett kamatokat az üzleti költségekhez nem számítva és nyers jövedelemből le nem vonva, az adóztatás keretébe bevonnai határozták, mint a törvény világos rendeletével össze nem egyeztethető téves egyéni felfogás folyamán, nem helyeselteti és elvárja s kívánja, hogy e tekintetben a bizottsági határozatok hozatalánál a törvény szabványai szorosan szem előtt tartassanak s azoknak helytelen értelmezése és alkalmazása által jövőben az érdektelt pénzügyintézeteknek panaszra és felszólamlásra ok ne szolgáltatassék.

IRODALOM.

Uj könyvek. A Franklin-Társulat Budapestén ismét néhány, kiadásában újabban megjelent s igen csinosan kiállított könyvet küldött be szerkesztőségünknek, még pedig:

A találmányok könyve ismeretek a kézműipar és műipar mezejéről. A földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi magyar kir. minister megbízásából és az országos magyar ipar-egyesület felügyelete alatt több idevágó munka alapján dolgozta Frecskay János. 9. és 10. füzet. Egy-egy füzet ára 40 kr.

Tartalmuk: „A papmaché és egyéb rokantárgyak.“ Ez ipar keletkezése. Nyers anyaga. Feldolgozási modorok. A képlési pép előállítás. Minták. Köpép. Sajított fatömédék. Az enyvesztés modora. Szelenczgyártás. A papirpép feldolgozása. Papirfahernemű.

„Könyvkötés.“ Történelmi rész. A könyvek kötése, hajtogatása, fázcológép. Tűzés. Metszés és az erre való szerszámok. A könyv gerince és sarkai. Solulás és ékítés. Aranyozás.

„A bőr feldolgozása.“ Nyerges. Cszmadia. Keszttyús. A bőr feldolgozása. Nyerges és tarsolyos. A cszmadia. A cipőgyártás gépekkell. A talpalógép. A kezttyuk gyártása. Anyaguk. A bőr kiegyengetése, szabása, varrása.

„A szőr, sörték és belek feldolgozása.“ A kalaposság. A szőr nemezelése. A szállítás, ványolás. A mintázás és kikészítés. A kefék és ecetek. Hürkészítés. A fanemek. Európai fanemek. Európán kívüli fanemek. A fametszés. Történelmi rész. A fametszés gyakorlata.

E két füzetelt a vállalatnak első kötet teljes, a teljes kötetnek ára füze 4 frt. Minden kötethez a benn előforduló műszavak értelmére, egy magyar-német-francia-angol műszótár adatik.

Közigazgatási bizottság.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága 1877. január 3-án délelőtt tartja rendes ülését.

Tárgysorozat:

- I. Ministeri rendelekek.
1. A Nm. belügyministeriumnak 51844. számú rendelete az árvaügyek megvizsgálása iránt.
2. A Nm. földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi ministeriumnak 8733. számú rendelete a postai küldemények kézbesítése iránt.

